

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2009 m. kovo 12 d.
įsakymu Nr.3D-212

ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS POLITIKOS ĮGYVENDINIMO, EKONOMINIŲ IR SOCIALINIŲ TYRIMŲ 2009 METŲ PROGRAMA

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
1	Ilgalaikiai tyrimai, studijos		
1.1.	Tiesioginių išmokų lygio ES mastu suvienodinimo modelių sukūrimas	<p>Tikslas – pateikti siūlymus dėl tiesioginių išmokų lygio suvienodinimo Europos Sąjungos (toliau – ES) mastu modelių pagal 2014–2020 m. biudžeto perspektyvą.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Palyginti vidutinį tiesioginių išmokų lygį ir jo santykį su vidutinėmis ūkio veiklos sąnaudomis ES šalyse; 2. Palyginti suvienodintų tiesioginių išmokų įtaką pasirinktų ES šalių ūkių veiklos rezultatams; 3. Parengti išvadas ir pateikti siūlymus dėl efektyviausio suvienodintų tiesioginių išmokų modelio ES mastu taikymo, atsižvelgiant į planuojamą teikti siūlymą dėl 2014–2020 m. ES biudžeto perspektyvos. 	Bus įvertintas tiesioginių išmokų suvienodinimo ES šalyse tikslingumas, pateikti siūlymai dėl tiesioginių išmokų ES mastu suvienodinimo modelių, atsižvelgiant į planuojamą teikti siūlymą dėl 2014–2020 m. ES biudžeto perspektyvos.
1.2.	Kokybiškų produktų gamybą ir vartojimą skatinančių ekonominių priemonių taikymo ES šalyse analizė ir lietuviškų žemės ūkio produktų reprezentacinio ženklo taikymo galimybių studija	<p>Tikslas – išanalizuoti kokybiškų produktų gamybą ir vartojimą skatinančias ekonomines priemones ES šalyse, jų taikymo Lietuvoje galimybes ir įvertinti lietuviškų žemės ūkio produktų reprezentacinio ženklo taikymo tikslingumą.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizuoti ES šalyse taikomas kokybiškų produktų gamybą ir vartojimą skatinančias priemones ir žemės ūkio produktų reprezentacinio prekės ženklo vartojimo patirtį; 2. Įvertinti Lietuvos žemės ūkio produktų unikalaus reprezentacinio prekės ženklo vartojimo tikslingumą; 3. Pateikti rekomendacijas dėl galimų ekonominių priemonių, skatinančių kokybiškų produktų gamybą ir vartojimą, taikymo Lietuvoje. 	Bus parengti pasiūlymai dėl ekonominių priemonių, skatinančių kokybiškų produktų gamybą ir vartojimą, taikymo Lietuvoje, pateiktos išvados dėl lietuviškų žemės ūkio produktų reprezentacinio ženklo taikymo tikslingumo.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
1.3.	Lietuvos ūkių ekonominės veiklos plėtros galimybių skirtingomis ekonominėmis, gamybinėmis ir gamtinėmis sąlygomis tyrimas	<p>Tikslas – įvertinti šalies ūkių gamybinį potencialą, jo naudojimo ekonominį efektyvumą ir numatyti ūkių racionalios plėtros galimybes skirtingomis ekonominėmis, gamybinėmis ir gamtinėmis sąlygomis.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti šalies ūkių, sugrupuotų pagal EDV¹, vyraujančią specializaciją, palankias ir mažiau palankias ūkininkauti vietas, apsirūpimą pagrindiniais gamybiniais ir darbo ištekliais, paramą gamybai (subsидijas) ir šių veiksnių įtaką ūkių gamybos efektyvumui; 2. Įvertinti įvairių išorės veiksnių (mokesčių ir kreditavimo politikos ir kainų) įtaką skirtingų ūkių grupių pagrindiniams ūkio ekonominiams ir gamybos rodikliams; 3. Numatyti pagrindines kryptis skirtingų ūkių grupių gamybos efektyvumui bei konkurencingumui didinti. 	<p>Bus nustatyta šalies ūkių, sugrupuotų pagal EDV ir vyraujančią specializaciją, apsirūpinimas pagrindiniais gamybiniais ir apyvartiniais fondais bei finansinė parama, išskiriant mažiau palankias ir palankias ūkininkauti vietas.</p> <p>Bus nustatytas ūkių, sugrupuotų pagal EDV ir specializaciją, gamybos rezultato imlumas, t.y., gamybinio potencialo poreikis produkcijos ir pelno vienetui gauti ir jo įtaka darbo našumui, gamybos mastams palankiose ir mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse. Remiantis tyrimo rezultatais, bus įvertintos ūkių pagal EDV ir specializaciją galimybės ūkių ekonominiam potencialui stiprinti ir kryptys efektyvesnei žemės ūkio gamybai plėtoti palankiose ir mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse.</p>
1.4.	Žemės ūkio sektoriaus plėtros perspektyvos iki 2020 metų pagal besikeičiančius vidaus ir išorės veiksnius	<p>Tikslas – parengti žemės ūkio ir maisto sektoriaus prognozes laikotarpiui iki 2020 metų.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti žemės ir maisto ūkio sektoriaus analitinę apžvalgą ir suformuoti prielaidas sektoriaus plėtros prognozėms iki 2020 metų; 2. Parengti ir apibendrinti pagrindinių augalininkystės produktų (grūdų: kviečių, miežių, rugių; rapsų, cukrinių runkelių ir bulvių) balansų prognozes laikotarpiui iki 2020 metų; 3. Parengti ir apibendrinti pagrindinių gyvulininkystės produktų (jautienos ir veršienos, kiaulienos, paukštienos, pieno ir pieno produktų) balansų prognozes laikotarpiui iki 2020 metų; 4. Parengti apibendrintą žemės ir maisto ūkio sektoriaus būklės ir plėtros analizę pagal pagrindinius rodiklius, įvertinant ūkių struktūrinius pokyčius. 5. Išanalizuoti ir pateikti svarbiausius vidaus ir išorės faktorius, galinčius įtakoti žemės ūkio ir maisto sektoriaus plėtrą; 	<p>Bus parengtos žemės ūkio sektoriaus perspektyvos iki 2020 metų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suformuotos prielaidos žemės ir maisto ūkio sektoriaus plėtros prognozėms iki 2020 metų, - parengtos ir apibendrintos pagrindinių augalininkystės produktų (grūdų: kviečių, miežių, rugių; rapsų, cukrinių runkelių ir bulvių) balansų prognozės laikotarpiui iki 2020 metų, - parengtos ir apibendrintos pagrindinių gyvulininkystės produktų (jautienos ir veršienos, kiaulienos, paukštienos, pieno ir pieno produktų) balansų prognozes laikotarpiui iki 2020 metų, - parengta apibendrinta žemės ir maisto ūkio sektoriaus būklės ir plėtros analizė pagal pagrindinius rodiklius, įvertinant ūkių struktūrinius pokyčius,

¹ EDV – Ekonominio dydžio vienetas

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
		<p>6. Parengti prognozes iki 2013 metų šių pagrindinių žemės ir maisto ūkio sektoriaus agreguotų ir darbo našumo rodiklių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) žemės ūkyje ir jį aptarnaujančiose veiklose sukurtos bendrosios pridėtinės vertės; 2) maisto pramonėje sukurtos bendrosios pridėtinės vertės; 3) darbo našumo žemės ūkyje (žemės ūkio gamyboje sukurtos pridėtinės vertės, tenkančios vienai dirbtai valandai); 4) darbo našumo maisto pramonėje (maisto produktų, gėrimų ir tabako gamyboje sukurtos pridėtinės vertės, tenkančios vienai dirbtai valandai); 5) žemės ūkio ir maisto produktų eksporto apimčių. 	<ul style="list-style-type: none"> - išanalizuoti ir pateikti svarbiausi vidaus ir išorės faktoriai, galintys įtakoti žemės ūkio ir maisto sektoriaus plėtrą, - parengtos pagrindinių žemės ir maisto ūkio sektoriaus agreguotų ir darbo našumo rodiklių, žemės ūkio ir maisto produktų eksporto apimčių prognozės iki 2013 metų.
1.5.	Biologinio turto, žemės ūkio produkcijos ir licencijuotuose sandėliuose saugomų prekių normatyvinių kainų rengimas	<p>Tikslas – nustatyti biologinio turto, žemės ūkio produkcijos ir licencijuotuose sandėliuose saugomų prekių normatyvines kainas.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Surinkti ir įvertinti biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos rinkos kainas ir iširti jų pokyčius; 2. Įvertinti prekinę ir neprekinę produkciją, neprekinai produkcijai kainas apskaičiuoti pagal gamybos išlaidas, pagal poreikį sąrašą papildyti naujomis kainų pozicijomis; 3. Surinkti ir įvertinti licencijuotuose sandėliuose saugomų prekių vidutines rinkos kainas, iširti kainų pokyčius; 4. Pagal poreikį licencijuotuose sandėliuose saugomų prekių kainų sąrašą papildyti naujomis pozicijomis; 5. Apibendrinti duomenis apie kainas, juos suderinti su suinteresuotomis institucijomis, parengti normatyvinių biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos ir licencijuotuose sandėliuose saugomų prekių normatyvinių kainų projektą. 	Bus parengtas biologinio turto, žemės ūkio produkcijos ir licencijuotuose sandėliuose saugomo turto normatyvinių kainų projektas.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
1.6.	Žemės ūkio veiklos pajamų normatyvų nustatymas	<p>Tikslas – nustatyti žemės ūkio veiklos pajamų normatyvus.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Apskaičiuoti žemės ūkio augalų derlingumo normatyvus; 2. Nustatyti augalininkystės ir sodininkystės normatyvinę produkcijos vertę 1 ha ŽŪN²; 3. Nustatyti gyvulininkystės, paukštininkystės ir kitų žemės ūkio veiklų normatyvinę produkcijos vertę 1 ha ŽŪN; 4. Nustatyti žemės ūkio produktų gamybos normatyvines kintamąsias ir pastoviąsias išlaidas; 5. Nustatyti smulkaus ūkio žemės ūkio veiklos pajamų normą 1 ha ŽŪN. 	Bus parengti žemės ūkio veiklos pajamų normatyvai, kurie taikomi mažas pajamas gaunančioms šeimoms ūkio metinėms pajamoms iš žemės ūkio veiklos nustatyti.
1.7.	Žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto savikainų tyrimai	<p>Tikslas - sukurti žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto savikainų duomenų bazę ir rodiklių sistemą.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti pagrindinių žemės ūkio produkcijos rūšių ir biologinio turto savikainos apskaičiavimo metodiką savikainų duomenų bazei kurti; 2. Įvertinti šalies ūkiuose taikomas žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto gamybos technologijas pagal ūkių specializaciją, ekonominį dydį ir kitus pagrindinius kriterijus; 3. Suformuoti vidutinių savikainų skaičiavimo sistemą, naudojant turimas duomenų bazes (ŪADT³ ir žemės ūkio įmonių oficialiosios statistikos formas) ir papildomus pilotinių ūkių duomenis; 4. Parengti žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto savikainų skaičiavimo matematinius modelius; 5. Apskaičiuoti pagrindinių žemės ūkio produkcijos rūšių ir biologinio turto savikainas naudojant vidutinės gamybos išteklių kainas. 	Bus įvertinta esama žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto savikainos skaičiavimo metodika, numatanti netiesioginių išlaidų skirstymo principus. Pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų specialistų parengtus žemės ūkio produkcijos ir biologinio turto gamybos technologijų aprašymus bus apskaičiuotos produkcijos savikainos. Pagal parengtą metodiką bus apskaičiuotos atrinktų ūkių produkcijos savikainos, išnagrinėtos galimybės savikainų skaičiavimui naudoti ŪADT ir žemės ūkio įmonių oficialiosios žemės ūkio statistikos duomenis.

² ŽŪN – Žemės ūkio naudmenos

³ ŪADT – Ūkių apskaitos duomenų tinklas

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
1.8.	Žemės ūkio ir maisto produktų vartojimo ir kainų tendencijų analizė 2008 m. pabaigoje ir 2009 metais	<p>Tikslas – ištirti pieno, mėsos, grūdų, daržovių, vaisių ir jų produktų supirkimo, gamybos bei mažmeninių kainų 2008-2009 metais tendencijas ir nustatyti kainų kitimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti pieno, mėsos, grūdų, daržovių, vaisių ir jų produktų supirkimo, gamybos bei mažmenines kainas per 2008-2009 metus ir išanalizuoti kainų kitimo priežastis; Palyginti Lietuvos ir kaimyninių šalių pagrindinių žemės ūkio ir maisto produktų kainų struktūrą ; Nustatyti pagrindinių maisto produktų kainų grandinių absoliutinių ir santykinųjų reikšmių kitimo priežastis ir pasekmes. 	Bus nagrinėjamos pagrindinių žemės ūkio ir maisto produktų gamybos ir pardavimų kainų tendencijos, pagrindinių maisto produktų kainų grandinės absoliutinėmis ir santykinėmis reikšmėmis, išanalizuotos kainų kitimo tendencijos, pateikti detalūs pagrindinių maisto produktų kainų struktūros palyginimai su kaimyninėmis šalimis.
1.9.	Grūdinių augalų derliaus ir gyvulininkystės sektoriaus produkcijos (gyvulių skerdimu) prognozės	<p>Tikslas – parengti trumpalaikės naujojo grūdinių augalų derliaus ir gyvulininkystės sektoriaus produkcijos (gyvulių skerdimu) prognozės 2009-2010 m..</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nustatyti visų grūdinių augalų derliaus prognozės 2009 metams; 2. Nustatyti gyvulininkystės produkcijos (galvijų, kiaulių, avių, ožkų) trumpalaikės skerdimu prognozės 2009-2010 metams. 	Bus atliktos augalininkystės produkcijos 2009 m. mėnesinės derliaus ir gyvulininkystės sektoriaus produkcijos (galvijų, kiaulių, avių, ožkų) 2009-2010 m. skerdimu, prognozės.
1.10.	Žemės ūkio ir maisto produktų tiesioginių pardavimų skatinimas ir šių pardavimo kanalų įtaka vietinės produkcijos konkurencingumui	<p>Tikslas – parengti prekybos žemės ūkio ir maisto produktais alternatyvių vietų kūrimo programą, įvertinant rinkos subjektams taikomą skirtingų mokesčių politiką ir jos įtaką produktų vartojimui bei konkurencingumui</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nustatyti ekonomines ir finansines priemones prekybos žemės ūkio ir maisto produktais alternatyvioms vietoms kurti; 2. Išanalizuoti žemės ūkio ir maisto produktų tiesioginio pardavimo formas ir taikomus mokesčius; 3. Išanalizuoti užsienio šalių patirtį nustatant prekybos taisykles turguose ir prekyvietėse; 4. Parengti prekybos žemės ūkio ir maisto produktais alternatyvių vietų kūrimo programos projektą; 5. Nustatyti žemės ūkio ir maisto produktų tiesioginių pardavimų skatinimo ir paramos būdus. 	Bus parengta programa, kurioje numatytos ekonominės ir finansinės priemonės žemės ūkio ir maisto produktų alternatyvioms tiesioginės prekybos vietoms kurti, ir rekomendacijos smulkiajai prekybai Lietuvoje plėtoti. Bus išnagrinėtos sąlygos pagrindinių žemės ūkio ir maisto produktų prekybai turgavietėse, didmeninei bei mažmeninei prekybai išanalizuoti tokios prekybos apmokestinimo būdai Lietuvoje ir užsienio šalyse.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
1.11.	Lietuvos kaimo politikos kryptį po 2013 metų nustatymas	<p>Tikslas – nustatyti svarbiausias šiuolaikinio Lietuvos kaimo problemas ir kaimo politikos strategines alternatyvas po 2013 metų.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizuoti XXI amžiaus kaimo sampratą įvairovę ir aptarti Lietuvos kaimo politikai tinkamiausias kaimiško regiono išskyrimo alternatyvas; 2. Įvertinti svarbiausias Lietuvos kaimo ekonomines, socialines, demografines ir gamtines charakteristikas bei jų kaitos tendencijas 3. Identifikuoti pagrindines galimas valstybės kaimo plėtros politikos kryptis po 2013 metų; 4. Parengti alternatyvias strategines priemones, galinčias paskatinti Lietuvos kaimo raidą. 	Parengtas žaliosios knygos „Lietuvos kaimo ateitis“ projektas.
1.12.	Lietuvos kaimo raidos pagrindinių ekonominių ir socialinių rodiklių stebėseną ir prognozavimą	<p>Tikslas – identifikuoti Lietuvos kaimo raidos stipriąsias ir silpnąsias puses 2001-2008 metų laikotarpiu, naudojant tam tikslui specialiai sukurtą rodiklių rinkinį, ir numatyti pagrindines kaimo raidos tendencijas iki 2020 metų.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti svarbiausius Lietuvos kaimo ekonomines, socialines bei gamtinės aplinkos pasikeitimus per 2001-2008 metus; 2. Įvertinti svarbiausius Lietuvos kaimo demografinių charakteristikų pasikeitimus per 2001-2008 metus. 3. Parengti svarbiausių kaimo ekonominių ir socialinių rodiklių prognozes iki 2020 metų. 	Bus atlikta Lietuvos kaimo ekonominės, socialinės ir gamtinės aplinkos bei demografinių charakteristikų pasikeitimų per 2001-2008 metus analizė, išryškinanti svarbiausias tendencijas ir signalus kaimo plėtros politikai, bus identifikuotos Lietuvos kaimo raidos stipriosios ir silpnosios puses 2001-2008 metų laikotarpiu, naudojant tam tikslui specialiai sukurtą rodiklių rinkinį, ir numatytos raidos tendencijos iki 2020.
1.13.	Tautinio paveldo produktų rinkos tyrimas ir tokių produktų išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo stebėseną ir vertinimą	<p>Tikslas – įvertinti tautinio paveldo produktų išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo procesus</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti tautinio paveldo produktų rinkos tyrimą; 2. Nustatyti ir įvertinti tautinio paveldo produktų išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo procesų tendencijas Lietuvoje, jos etnografiniuose kaimuose ir sodybose; 3. Parengti siūlymus tautinio paveldo produktų plėtros rinkodaros priemonėms tobulinti. 	Bus atlikta vartotojų apklausa ir nustatytas tautinio paveldo produktų paklausos mastas pagal atskiras grupes ir jį įtakojantys veiksniai, identifikuotos tautinio paveldo produktų vartotojų grupės ir jų lūkesčiai. Bus surinkta informacija apie tautinio paveldo produktų išsaugojimo, populiarinimo, sukūrimo ir realizavimo skatinimo priemonių įgyvendinimą, nustatytos ir įvertintos minėtų procesų tendencijos Lietuvoje, jos etnografiniuose kaimuose ir sodybose.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
			Remiantis rinkos tyrimo rezultatais ir užsienio šalių patirtimi, bus parengti siūlymai tautinio paveldo produktų plėtros rinkodaros priemonėms tobulinti.
1.14.	Kooperatiniais pagrindais valdomos pieno perdirbimo įmonės steigimo galimybių studija	<p>Tikslas – atlikti kooperatiniais pagrindais valdomos pieno perdirbimo įmonės steigimo galimybių studiją, nustatant perdirbimo kryptis, galimas produktų realizavimo rinkas ir valdymo modelį.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identifikuoti kooperatines bendroves, kurios galėtų kartu steigti pieno perdirbimo įmonę savo narių gaminamam pienui perdirbti; 2. Atlikti pieno perdirbimo įmonių veiklos analizę, išnagrinėjant produktų asortimentą ir realizavimo būdus; 3. Išanalizuoti kitų šalių žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių, valdomų kooperatiniu principu, valdymo ypatumus; 4. Parengti siūlymus dėl kooperatinių bendrovių bendros pieno perdirbimo įmonės steigimo tikslingumo, valdymo modelio parinkimo, galimų produkcijos realizavimo būdų ir produktų asortimento. 	Bus identifikuotos kooperatinės bendrovės, kurios galėtų kartu steigti pieno perdirbimo įmonę savo narių gaminamam pienui perdirbti; atlikta pieno perdirbimo įmonių gaminamų produktų asortimento analizė ir nustatyti jos realizavimo būdai, atlikta kitų šalių žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių, valdomų kooperatiniu principu, valdymo schemų analizė. Tyrimų pagrindu bus įvertintas kooperatiniais pagrindais valdomos pieno perdirbimo įmonės steigimo tikslingumas, parinktas valdymo modelis, pagal produktų asortimentą nustatyti galimi produkcijos realizavimo būdai.
1.15.	Rizikos dėl klimato kaitos žemės ūkio sektoriuje identifikavimas ir rizikos valdymo priemonių plano parengimas	<p>Tikslas – parengti siūlymus dėl klimato kaitos rizikų žemės ūkyje valdymo.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizuoti ES šalyse taikomas priemones dėl klimato kaitos žemės ūkiui rizikos valdymo; 2. Identifikuoti ES ir Lietuvoje atliekamus mokslinius tyrimus, vertinančius klimato kaitos rizikas žemės ūkiui; 3. Parengti pasiūlymus dėl klimato kaitos rizikų žemės ūkiui valdymo ir rizikų valdymo priemonių planą. 	Bus atlikta ES politikų ir Lietuvos teisės aktų, susijusių su klimato kaitos rizikomis žemės ūkiui, nuostatų analizė, identifikuoti ES ir Lietuvoje atliekami (planuojami atlikti) moksliniai tyrimai, vertinantys galimas rizikas žemės ūkiui dėl klimato kaitos. Bus išanalizuotos ES šalių taikomos priemonės klimato kaitos rizikai žemės ūkiui ir parengti siūlymai bei priemonių planas šiai rizikai valdyti.
1.16.	Pasaulio žemės ūkio politikos pokyčių lyginamoji analizė	Tikslas – išanalizuoti naujausius Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos ir JAV žemės ūkio politikos ir PPO ⁴ žemės ūkio modalumus ir jų poveikį Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų gamybai ir eksportui.	Bus pateiktas Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos ir JAV taikomų žemės ūkio politikos priemonių ir PPO žemės ūkio modalumo pokyčių įvertinimas ir išanalizuotas jų galimas poveikis Lietuvos

⁴ PPO – Pasaulio prekybos organizacija

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
		<p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ištirti Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos ir JAV taikomų žemės ūkio politikos priemonių pokyčius; 2. Įvertinti minėtų šalių žemės ūkio politikos priemonių pokyčių galimą įtaką Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų gamybai ir eksportui; 3. Išanalizuoti PPO žemės ūkio derybų modalumus ir jų įtaką Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų gamybai ir eksportui pagal pagrindines derybines sritis. 	žemės ūkio ir maisto produktų gamybai ir eksportui.
1.17.	Augalininkystės darbų chronometražiniai tyrimai	<p>Tikslas – apskaičiuoti žemės ūkio paslaugų įkainius dėl kintančių technologinių procesų ir naujos technikos naudojimo augalininkystėje ir nustatyti technikos ir įrengimų našumą, normatyvus ir normas.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti chronometražinius stebėjimus (10 agregatų) naujiems mechanizuotų lauko darbų agregatams; 2. Susisteminti stebėjimų medžiagą, nustatyti naujos technikos našumą, apskaičiuoti išdirbio ir degalų sąnaudų normas skirtingiems baro ilgiams bei agrotechninėms sąlygoms; 3. Parengti tris mechanizuotų žemės ūkio paslaugų įkainių leidinius: <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinio žemės dirbimo darbai, • Pasėlių priežiūra ir šienapjūtės darbai, • Derliaus nuėmimo darbai. 	Atlikti augalininkystės darbų chronometražiniai tyrimai ir vadovaujantis tyrimų duomenimis skaičiuojamos naujos technikos normos ir normatyvai, kurių pagrindu rengiami mechanizuotų žemės ūkio paslaugų įkainių leidiniai. Leidiniai bus paskelbti LAEI interneto svetainėje www.laei.lt
1.18.	Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) žemės ūkio funkcijų analizė ir su šiomis funkcijomis susijusių darbų realių apimčių ištyrimas kiekvienoje šalies savivaldybėje	<p>Tikslas – išanalizuoti valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) žemės ūkio funkcijas ir išsiaiškinti realias darbų apimtis, susijusias su šių funkcijų atlikimu.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) žemės ūkio funkcijų analizę; 2. Išsiaiškinti realias darbų apimtis, susijusias su valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimu, įvertinant visus aspektus kiekvienoje savivaldybėje; 3. Parengti apibendrintą valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) žemės ūkio funkcijų analizę pateikiant kiekvienai 	Išanalizavus valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) žemės ūkio funkcijas ir įvertinus realias darbų apimtis kiekvienoje šalies savivaldybėje, gautos informacijos pagrindu bus tobulinama Lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti, apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. 3D-240 (Žin., 2006, Nr. 68-2518; 2008, Nr. 87-3504).

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
		funkcijai atlikti reikalingas darbų sąnaudas; 4. Pateikti pastabas ir siūlymus dėl Lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti, apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymu Nr. 3D-240 (Žin., 2006, Nr. 68-2518; 2008, Nr. 87-3504), tobulinimo.	
2.	Informacijos sisteminimo ir analizės darbai		
2.1.	Lietuvos užsienio prekybos žemės ūkio ir maisto produktais monitoringas (analitinės ataskaitos ir prognozės)	Tikslas – stebėti, analizuoti užsienio prekybos būklę ir tendencijas, sudaryti specialistams sąlygas planuoti atitinkamas priemones žemės ūkio ir maisto produktų rinkai reguliuoti. Uždaviniai: 1. Sekti ir analizuoti situaciją bei tendencijas Lietuvos užsienio prekyboje žemės ūkio ir maisto produktais, nuolat kaupiant, atnaujinant ir sisteminant duomenis; 2. Rengti užsienio prekybos prognozes, tobulinant prognozavimo modelį; 3. Nustatyti pagrindinius veiksnius, įtakančius Lietuvos užsienio prekybos žemės ir maisto produktais tendencijas.	Bus pateikti apibendrinti žemės ūkio ir maisto produktų eksporto bei importo duomenys pagal pagrindinius produktus, stebimos ir analizuojamos užsienio prekybos tendencijos ir rengiamos analitinės ataskaitos. Bus parengtos užsienio prekybos prognozės, patobulinant prognozavimo modelį, nustatyti pagrindiniai užsienio prekybos tendencijas įtakojoantys veiksniai.
2.2.	Žemės ūkio ekonominių sąskaitų rengimas pagal ES metodiką	Tikslas – skaičiuoti žemės ūkio produkcijos gamybos apimtį, tarpinio vartojimo išlaidas, sukuriamą pridėtinę vertę ir iš žemės ūkio veiklos gautas pajamas pagal vieną ES metodiką Uždaviniai: [vertinti: 1. žemės ūkio produkcijos apimtį, 3. tarpinio vartojimo išlaidas, 4. sukurtą pridėtinę vertę, 5. iš žemės ūkio veiklos gautas pajamas (veikusiomis, n-1 metų kainomis), 6. žemės ūkio produktų gamybos vieneto vertę.	Bus parengti žemės ūkio ekonominių sąskaitų 2008 m. išankstinių ir galutinių duomenų, o 2009 m. – išankstinių duomenų skaičiavimai.
2.3.	Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių 2008 m. gamybinių - finansinių rodiklių suvestinės	Tikslas - sudaryti žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių Oficialiųjų statistikos formų rodiklių už 2008 metus išsklotinę ir parengti šalies suvestinę. Uždaviniai: 1. Pritaikyti ir koreguoti įvedimo, kontrolės, sumavimo, išsklotinių ir suvestinių sudarymo bei analizei reikalingų rodiklių	Bus parengtos žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių 2008 m. metinių rodiklių Oficialiųjų statistikos formų išsklotinė ir suvestinė, renkant ir tikrinant duomenis iš atskirų įmonių.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
	parengimas	apskaičiavimo modulius renkamiems žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių duomenims už 2008 m. ir juos išbandyti; 2. Įvesti ir kontroliuoti žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių oficialiųjų statistikos formų duomenis; 3. Sudaryti įvestų ir ištaisytų rodiklių išklotines ir suvestinę.	
3.	Trumpalaikiai darbai, ekspertizės, metodikos ir kt.		
3.1.	Biodegalų gamybai 2009 m. teiktinos paramos metodikos parengimas bei gautos paramos efektyvumo analizė	Tikslas – parengti paramos biodyzelino ir etanolio gamybai nustatymo metodiką ir nustatyti 2009 m. teiktinos paramos dydį. Uždaviniai: <ol style="list-style-type: none"> 1. Biodyzelino ir etanolio gamybos paramos nustatymo metodikos paruošimas 2. Nustatyti paramos biodyzelino ir etanolio gamybai dydį 2009 m. ir išanalizuoti 2008 m. gautos paramos efektyvumą. 	Bus parengta paramos biodyzelino ir etanolio gamybai 2009 metams nustatymo metodiką, apskaičiuotas paramos dydis ir išanalizuotas 2008 metais teiktos paramos efektyvumas.
3.2.	Žvejybos įrankių limitų Kuršių mariose nustatymo metodikos parengimas	Tikslas – nustatyti žvejybos įrankių limitus Kuršių mariose daliai žvejybos įmonių pasitraukiant iš žvejybos verslo. Uždaviniai: <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti žvejybos įrankių limitų Kuršių mariose nustatymo metodiką, susietą su žvejybos įmonių skaičiaus mažėjimu; 2. Parengti pasiūlymus dėl metodikos įgyvendinimo. 	Bus parengta žvejybos įrankių limitų Kuršių mariose nustatymo metodika, susieta su žvejybos įmonių skaičiaus mažėjimu.
3.3.	Valstybės paramos teikimo augalų sertifikuotai dauginamajai medžiagai įsigyti poreikio ir galimybių tyrimas	Tikslas – ištirti <i>de minimis</i> paramos augalų sertifikuotai dauginamajai medžiagai įsigyti poreikį ir nustatyti šios paramos galimą teikimo būdą. Uždaviniai: <ol style="list-style-type: none"> 1. Įvertinti paramos augalų sertifikuotai dauginamajai medžiagai įsigyti poreikį ir teiktos paramos pagal valstybės pagalbos priemonę „Parama augalų sertifikuotai dauginamajai medžiagai įsigyti“ efektyvumą; 2. Įvertinti potencialų <i>de minimis</i> paramos tikslingumą ir nustatyti galimą paramos teikimo metodiką. 	Bus parengti siūlymai dėl <i>de minimis</i> paramos teikimo žemės naudotojams įsigyjant augalų sertifikuotą dauginamąją medžiagą.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
3.4.	Pajamų netekimo dėl prisiimtų aplinkosauginių reikalavimų laikymosi pagal išskirtinės kokybės šviežių vaisių, uogų ir daržovių specifikaciją apskaičiavimas	<p>Tikslas – įvertinti vaisių, daržovių ir uogų augintojų pajamų netekimą dėl prisiimtų griežtesnių aplinkosauginių reikalavimų pagal išskirtinės kokybės šviežių vaisių, uogų ir daržovių specifikaciją.</p> <p>Uždaviniai: apskaičiuoti vaisių, daržovių ir uogų augintojų pajamų ir išlaidų pasikeitimus dėl prisiimtų aplinkosauginių reikalavimų laikymosi, lyginant augintojų parengtus detalius IKP⁵ technologinius aprašymus su Lietuvos sodininkystės ir daržininkystės instituto parengtomis pažangiomis auginimo technologijomis.</p>	Bus apskaičiuoti nuostoliai dėl prisiimtų griežtesnių aplinkosauginių reikalavimų laikymosi daržovėms, vaisiams ir uogoms pagal išskirtinės kokybės šviežių vaisių, uogų ir daržovių specifikaciją.
3.5.	Nuostolių, patirtų likviduojant gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius apskaičiavimo metodikos parengimas	<p>Tikslas – parengti nuostolių, patirtų likviduojant gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius, apskaičiavimo metodiką.</p> <p>Uždaviniai: parengti nuostolių, patirtų likviduojant gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius, apskaičiavimo metodiką, pagal kurią gyvūnų laikytojas, pildydamas prašymą atlyginti jo patirtus nuostolius, turės juos apskaičiuoti pagal praėjusio mėnesio vidutines rinkos kainas, atsižvelgiant į nepatirtas įprastas išlaidas ir draudimo išmokas, jei gyvūnai buvo drausti nuo užkrečiamųjų ligų.</p>	Bus parengta nuostolių, patirtų likviduojant gyvūnų užkrečiamųjų ligų protrūkius, apskaičiavimo metodika
3.6.	Gyvūnų sąlyginių verčių nustatymas	<p>Tikslas – nustatyti gyvulių sąlygines vertes.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nustatyti gyvulių ir kitų gyvūnų perskaičiavimo į sąlygines vertes koeficientus pagal metinę pašarų reikmę; 2. Apskaičiuoti gyvulių ir kitų gyvūnų sąlyginę vertę. 	Bus nustatytos gyvulių sąlyginės vertės.
3.7.	Šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimo ir sunaikinimo teiktinos paramos efektyvumo analizė ir maksimalaus kompensacijos	<p>Tikslas – išanalizuoti šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimo ir sunaikinimo teiktinos paramos efektyvumą ir pagrįsti maksimalų įkainį 2009 m.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Papildyti šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimo ir sunaikinimo paramos nustatymą metodiką; 2. Išanalizuoti 2008 m. gautos paramos už šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimą ir sunaikinimą 	Šalutinių gyvūninių produktų, neskirtų vartoti žmonėms, pašalinimo ir sunaikinimo teiktinos paramos bei maksimalaus įkainio 2009 m. skaičiavimai

⁵ IKP – išskirtinės kokybės produktai.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
	įkainio 2009 m. pagrindimas	efektyvumą ir nustatyti kompensacijos dydį 2009 m.	
3.8.	Šešėlinės ekonomikos mastai žemės ūkio ir maisto produktų rinkoje ir jos įtaka kai kurių žemės ūkio sektorių konkurencingumui	<p>Tikslas - įvertinti šešėlinės ekonomikos mastą žemės ūkio ir maisto produktų rinkoje ir poveikį mokesčių sistemos netektims bei įtaką sektorių konkurencingumui.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Išanalizuoti šešėlinės ekonomikos grėsmes žemės ūkio ir maisto produktų rinkai; 2. Įvertinti skirtingų mokesčių politikos įtaką mėsos ir daržovių prekybos apimčių srutams; 3. Įvertinti šešėlinės ekonomikos poveikį mėsos, vaisių ir daržovių sektorių konkurencingumui. 	Bus išnagrinėtos pagrindinių žemės ūkio ir maisto produktų neapskaitomos prekybos apimtys turgavietėse, didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, neapmokestinami importo srutai ir mokesčių netektys, konkurencinių sąlygų pasikeitimas ir nustatytos grėsmės žemės ūkio ir maisto produktų rinkai.
3.9.	Kiti pavedimų pagrindu vykdomi trumpalaikiai analitiniai darbai ir ekspertizės, susiję su Instituto veiklos profiliu.	Tikslas – vykdyti iš Žemės ūkio ministerijos (toliau – ŽŪM), LR Vyriausybės ir LR Seimo pavedimų pagrindu gautus trumpalaikius tyrimus, analitinius darbus ir ekspertizes.	Pagal poreikį pavedimų pagrindu bus atlikti trumpalaikiai tyrimai, analitiniai darbai ir ekspertizes. Rezultatai pateikiami užsakovui, ŽŪM metų gale pateikiamas vykdytų darbų sąrašas
4.	Leidinių rengimas ir leidyba		
4.1	Leidinio „Lietuvos žemės ir maisto ūkis 2008“ parengimas ir išleidimas	<p>Tikslas – pateikti susistemintą analitinę informaciją apie žemės ir maisto ūkyje vykstančius procesus.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pateikti leidinio turinio projektą, numatyti straipsnių autorius, leidybos parametrus; 2. Surinkti statistinę, analitinę informaciją, parengti straipsnius; 3. Organizuoti leidinio spausdinimą bei sklaidą. 	Bus parengtas ir išleistas leidinys „Lietuvos žemės ir maisto ūkis 2008“, kuriame bus pateikta Lietuvos žemės ir maisto ūkio, žuvininkystės plėtros apžvalga, žemės ūkio ir maisto produktų importo ir eksporto tendencijos. Leidinio pagrindinių straipsnių vertimas paskelbtas LAEI interneto svetainėje www.laei.lt ir išplatintas.
4.2.	Leidinio „Lietuvos žuvininkystė 2006–2007“ parengimas	<p>Tikslas – pateikti susistemintą analitinę informaciją apie žuvininkystės sektoriuje vykstančius procesus.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti medžiagą atitinkančią leidinio maketui keliamus reikalavimus; 	Bus parengta leidinio „Lietuvos žuvininkystė 2006–2007“ elektroninė forma. Leidinyje bus surinkti, susisteminti ir apibendrinti Lietuvos žuvininkystės sektoriaus veiklos rezultatai per 2006-2007 metus, aprašyta sektoriaus būklė

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Tikslas ir uždaviniai	Laukiami rezultatai
		2. Parengti elektroninį leidinio maketą.	
4.3.	Lietuvos ir ES žemės ūkio ir maisto produktų rinkų pokyčiai: gamybiniai, supirkimai, kainos ir užsienio prekybos srautai	<p>Tikslas – įvertinti Lietuvos, ES ir trečiųjų šalių žemės ūkio ir maisto produktų rinkų pokyčius: gamybą, supirkimus, kainas ir užsienio prekybos srautus.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Atlikti Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkų vertinimus, rezultatus palyginti su ES ir trečiosiomis šalimis; 2. Įvertinti svarbiausių rinkos reguliavimo priemonių taikymo efektyvumą. 	Bus surinkta informacija ir parengti analitiniai – tiriamieji straipsniai, pristatytos analitinės apžvalgos. Leidinys „Rinkotyra“ bus skelbiamas LAEI interneto svetainėje www.laei.lt .
4.4.	Elektroninio Žemės ūkio ekonomikos terminų aiškinamojo žodyno atnaujinimas	<p>Tikslas – atnaujinti elektroninį Žemės ūkio ekonomikos terminų aiškinamąjį žodyną</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Patikslinti žodyno duomenų bazės apimtį, prioritetines sritis, teiktinų terminų (žodžių) galimas apibrėžtis ir šių terminų šaltinius; 2. Patikslinti teiktinų terminų (žodžių) pirmųjų penkių prioritetinių sričių apibrėžtis, nustatant pagrindinę apibrėžtį ir pagrindinį šaltinį bei sutikslinant atitikmenis užsienio kalbomis; 3. Pateikti patikslintas teiktinų terminų (žodžių) apibrėžtis ir siūlomus atitikmenis (vertimą) atitinkamų sričių ekspertams vertinti; <p>Dalyvauti rengiant aprobuoti naujus žemės ūkio ekonomikos srities terminus.</p>	Bus parengtas elektroninio Žemės ūkio ekonomikos terminų aiškinamojo žodyno duomenų bazės projektas
5.	Šviečiamoji, mokslo rezultatų sklaidos veikla		
5.1	Šviečiamosios veiklos (darbų aptarimų, vidaus ir regioninių seminarų) organizavimas	<p>Tikslas – suorganizuoti 3 darbų aptarimus, kuriuose būtų pristatyti LAEI darbų tarpiniai ar galutiniai rezultatai, pagal poreikį surengti (dalyvauti) regioninius seminarus, kuriuose būtų pristatomi LAEI atliekami darbai.</p>	Bus organizuojami darbų aptarimai, regioniniai seminarai, į kuriuos bus kviečiami mokslo institucijų, ŽŪM ir kitų suinteresuotų organizacijų atstovai, konsultantai ir ūkininkai.
5.2	Veikla darbo grupėse	<p>Tikslas – užtikrinti LAEI darbuotojų dalyvavimą įvairių ŽŪM ir kitų valstybinių institucijų darbo grupių veikloje</p>	Pagal poreikį
5.3	Recenzijos	Mokslo leidiniuose skelbiamų straipsnių recenzavimas	Pagal poreikį